

En predikan över Ps 131, om att vila i Gud.

Hållen i Korskyrkan, söndagen den 19 okt. 2008, av Micael Nilsson

Vid sjön Frykens lugna yta

Låt oss börja med en illustration. Min sommar var god och hade många höjdpunkter. Det är minnen jag gärna tänker på och känner mig glad över. Ett av dem är en fin båtutflykt tillsammans med Urban och Ingrid i norra Bohuslän. Havet är storslaget. Pittoreska fiskarsamhällen bryter av mot de kala klipporna och skapar en speciell atmosfär. Det är vackert. Och lite spännande, för vinden ligger på och sjön är gropig. Båten studsar över vågtopparna. Jag ser att även om farten är hög och båten ganska stor sätter den nästan inga spår alls i havet. Vågorna suddar snart ut alla spår av vår framfart.

Vi gör ett bildbyte. När vi besöker vår gamla hembygd uppe i Värmland vill barnen ibland ta ett kvällsdopp. Då åker vi till Båviks brygga. I Selma Lagerlöfs berättelse om Kejsaren från Portugalien är Båviks brygga en dramatisk plats. Den här kvällen är den en lugn plats. Sjön Fryken ligger spegelblank. Det är en dalsjö som omges av berg som sluttar rakt ner i djupet. Sjön speglar himlen. Och det är just himmelskt vackert alltihop. Jag tänker att en lugn sjö är en känslig sjö. Om jag kastar en liten sten på den spegelblanka ytan kommer ringarna att förmera sig länge innan allt blir stilla igen. Jag ser direkt när en liten abborre slår i vassen till vänster om bryggan, eller när en liten skraddare studsar omkring vid strandkanten.

Så olika de är. Det upprörda havet och den stilla vattenytan på en insjö. Det lugna vattnet är känsligt och lättört. En liten vind krusar ytan direkt. Det upprörda havet påverkas nästan inte alls. Profeten Jesaja sa något liknande, Jes 57:20: *"...de gudlösa är som ett upprört hav, det blir aldrig stilla, dess vågor rör upp dy och slam."*

Profeten talar om människor som liknar det stormiga havet. Havet är upprört... Det är ett intressant ord. Det beskriver ett sinnestillstånd men ordet handlar om hur stormen rör upp gyttja och bottenslam. Och så blir det med oss också när vi blir upprörda. Vi rör upp en massa gyttja och bottenslam från livets mörkare djup. Upprördheten gör oss oftast inte vidsynta, kloka och kärleksfulla, utan oroliga och kanske arga.

Men kan det bli annorlunda? Kan du bli lugn som en insjö en stilla sommarkväll? Lugn och känslig för Guds beröring. Många av oss längtar efter det. Inte efter ett liv i stillestånd, men efter ett liv i frid. Ett försonat liv, känsligt för den gode Herdens röst och helande beröring.

Nu ska vi läsa en psalm. Den är tre verser lång, en av Psaltarens kortaste psalmer, men kanske en av dem som det tar längst tid att lära sig. Den går fort att läsa men tar ett liv att lära sig leva.

Psalm 131 (Svenska Folkbibeln)

"En vallfartssång av David. HERRE, mitt hjärta är inte högmodigt, mina ögon är inte stolta. Jag umgås inte med stora ting, med sådant som är mig för svårt. Nej, jag har lugnat och stillat min själ som ett

avvant barn hos sin mor. Som ett avvant barn är min själ i mig.

Hoppas på HERREN, Israel, från nu och till evig tid!"

En psalm. En enkel liten psalm. Vad tjänar den till mot ondskans alla kanoner, mot tidens propagandaapparat och mediavärldens genomslagskraft med alla sina skruvade värderingar? Vad är den för motvärn mot tidens oro? Så patetiskt det verkar att stämma upp en liten psalm mitt i detta muller och buller. Men låt dig inte luras av enkelheten. Psalmerna är revolutionär och explosiv. Om du börjar praktisera den kommer ditt liv att förvandlas.

En plats för mig

- Jag söker en plats för mig, sa en ung man, som sökt hela sitt liv, utan att finna hem. Han var enda barnet i en strängt religiös familj. Hans föräldrar kunde inte hålla sams. Familjen splittrades. Fadern gifte om sig. Den unge mannen började studera, men visste inte vad han "ville bli" och bytte utbildning ett antal gånger. Han börjar ägna sig åt ett krampaktigt andligt sökande där han engagerar sig i olika kyrkor, utan att heller där hitta in någonstans. Han blir besviken på kyrkan, blir kommunist och samhällskritiker. Börjar intressera sig för filosofi... En dag sammanfattar han hela sin resa med dessa ord: - Jag söker en plats för mig. Det gör vi nog alla. Vi söker en plats där vi passar in, där vi är bekräftade och välkomna. Det gjorde David också, och Ps 131 är hans gåva till oss i vårt sökande. Låt oss lyssna en stund.

"HERRE, mitt hjärta är inte högmodigt, mina ögon är inte stolta. Jag umgås inte med stora ting, med sådant som är mig för svårt."

Psalmen är en bön. David börjar med att tala med Gud om sitt hjärta, för den som verkligen vill förändras måste tala med Gud om hjärtat. Ords 4:23 säger: *"Mer än allt annat - vakta ditt hjärta, ty hjärtat styr ditt liv."* Jesus säger, Matt 22:37: *"Du skall älska Herren, din Gud, med hela ditt hjärta..."* Så när talade du senast med Gud om ditt hjärta?

Vad säger då David till Gud om sitt hjärta? *"... mitt hjärta är inte högmodigt..."* Man kan ju fundera på om ett sådant anspråk alls är möjligt. Om man säger: - Jag är ödmjuk, är man verkligen ödmjuk då? Är det ödmjukt att påstå att man är ödmjuk? Men i Davids fall är det inte tomt skryt. Lyssna vad Gud säger om David, Apg 13:22, Sv.F.B: *"Jag har funnit David, Isaïas son, en man efter mitt hjärta..."*

Och David fortsätter, efter att ha talat om hjärtat, med att tala om sina ögon: *"...mina ögon är inte stolta."*

Det är märkvärdigt träffsäkert alltihop. För visst hör hjärta och ögon ihop. Det du har i hjärtat syns i ögonen. Ett frimodigt hjärta ger en frimodig blick. Ett varmt hjärta ger varma ögon. Ett oroligt hjärta ger en flackande blick. Ett högmodigt hjärta ger stolta ögon.

En predikan över Ps 131, om att vila i Gud.

Hållen i Korskyrkan, söndagen den 19 okt. 2008, av Micael Nilsson

Hjärtat avgör inte bara VAD du ser utan HUR du ser. Den som upphöjer sig själv i sitt hjärta börjar se ner på andra.

Så här lyder resten av den första versen: *"Jag umgås inte med stora ting, med sådant som är mig för svårt."*

I berättelsen om Gullivers resor berättas om Gulliver som efter ett skeppsbrott strandar på ön Lilliput. Invånarna där är mycket små. Det blir problem för Gulliver. Han är för stor. Alltså måste han resa vidare. Då kommer han till en annan ö där alla är jättar. Livet där blir farligt. Han håller på att bli uppäten av råttor och smådjur. Och så reser han vidare. Men han finner ingen plats där han passar in. Han är antingen för stor eller för liten.

Vi har kanske samma problem. Ibland är vi för stora i oss själva. Vi är stolta, högmodiga och självtillräckliga. Andra gånger är vi för små. Vi känner oss obetydliga och oförmögna. Vår självkänsla slår i botten.

"Jag umgås inte med stora ting, med sådant som är mig för svårt." Låt oss kort slå fast vad detta INTE är. Det är inte ord från en man som gett upp. Det är inte livströtthet eller resignation. Det är heller inte ord om att sluta tro på under eller att sträva efter utveckling.

Kom ihåg att det är David som skriver. David var kung över ett ofta angräpet land. Han var en man som vågade mycket. Han var jättedödaren som besegrade Goliat och härföraren som slog tillbaka fiendearmées. Han var knappast en man utan ambitioner.

"Jag umgås inte med stora ting, med sådant som är mig för svårt." Vad menar han då med detta?

Det är ord från en man som förstått sin rätta storlek. Det är ord från en man som försonats med sitt liv. Försök att få tag på det här. Gud kan göra under – och Gud kan göra under genom dig, MEN du är inte Gud. Förutsättningen för att du ska kunna få vara den du ska vara är att Gud får vara Gud.

David skriver om ett under som skett i hans inre. Han har försonats med Gud, sig själv och med själva livet. David Seamands, en känd kristen själavårdare och författare skriver, efter ett långt liv i tjänst: *"De år jag arbetat med förkunnelse, själavård och förbön har fått mig att tro att perfektionismen är den vanligaste sjukdomen bland kyrkfolk."* I sin bok *Läkedom för trasiga känslor* berättar han om en man, som arbetat som missionslärare i Thailand men som efter bara några år fick avbryta sin tjänst. Han lämnade missionsfältet som en bruten man. Så här förklarar han själv vad som hänt: *"Gud ställde så stora krav på mig, och han värderade mig så lågt. Hur jag än levde kände jag hur hans ogillande blickar vilade på mig. Dag in och dag ut gnatade han på mig: "Varför ber du inte mer? Varför vittnar du inte oftare? Ska du nånsin lära dig självdisciplin? Hur kan du nedlåta dig till att tänka så onda tankar? Gör det här! Gör inte sådär!"*

Överlåt dig, bekänn, arbeta hårdare..." Gud använde alltid sin kärlek emot mig. Han visade mig sina genomborrade händer och sedan såg han skarpt på mig och sa: "Varför är du då inte en bättre kristen? Sätt igång nu och lev som du bör!" Framför allt hade jag en gud, som innerst inne ansåg mig vara sämre än lort. Jo, visst gjorde han en massa väsen av att älska mig, men jag trodde att den dagliga kärlek och det accepterande som jag längtade efter, kunde förverkligas bara om jag lät honom krossa nästan allt, som hörde till mitt verkliga jag. När allt kom omkring fanns det hos mig knappast ett ord eller en känsla eller en tanke eller ett beslut som Gud verkligen tyckte om."

Det låter inte som ett försonat liv, eller att, som Paulus uttrycker det i Rom 5:1 ha "frid med Gud". *"Jag umgås inte med stora ting, med sådant som är mig för svårt."*, skrev David. Det är frid med Gud. Det är försoning. Orden betyder inte att David kastat in handduken, blivit gammal och resignerat. Nej, David har kommit till ro. Han får vara den han är nu när han låter Gud vara den Gud är.

Men hur blev det så? Hur blev det möjligt?

Hur kan man försonas med sitt liv? Svaret kommer i nästa vers: ***"... jag har lugnat och stillat min själ som ett avvant barn hos sin mor. Som ett avvant barn är min själ i mig."***

Så kom det sig häromdagen att jag läste igenom olika artiklar om amning och avvänjning. Jag fick lära mig att det måste ske stegvis. Avvänjningen, menade någon, är barnets första stora sorg. En mamma fick i en frågespalt i tidningen *Vi föräldrar* rådet: - *Krama din dotter och ge henne mycket av fysisk tröst.* Under avvänjningen behövde barnet ömhet och tröst. Närhet.

Det är en underbar bild av förändring. Tänk dig ett litet barn i sin moders famn. Barnet är ivrigt och söker mammas bröst. Barnet vill ha mat, tillfredsställelse, omedelbart. Barnet är aktivt och oroligt. Tänk dig samma barn en tid senare. Det är nu avvant. Det sitter stilla och lugnt i mammas famn. Barnet har förändrats.

Tänk dig en människa som inte är avvand. Hon lever för sin egen tillfredsställelse, söker den överallt. Hon är rastlös och jagande. Tänk dig nu en människa som fått ro, som inte längre lever bara för sin egen skull. Hon är försonad och lugn. Det är den förändring David beskriver.

Din förändring är också en process. Du vet kanske sådant du behövde bli avvand från: begär som inte är bra, stolthet eller kanske perfektionism. Att lära sig avstå är inte en enkel sak. Var ska du få kraft ifrån? Hur ska du kunna komma till ro, bli försonad och leva i frid?

Det här är svaret: *"... jag har lugnat och stillat min själ som ett avvant barn hos sin mor. Som ett avvant barn är min själ i mig."* Det låter som: - *Krama din dotter...*

Förändringen har två sidor, avvänjningen och ömheten.

En predikan över Ps 131, om att vila i Gud.

Hållen i Korskyrkan, söndagen den 19 okt. 2008, av Micael Nilsson

Från vår sida får vi lära oss att avstå från det som bryter ner. Till en ung man, Timotheos, skriver Paulus, 2 Tim 2:22: *"Ge inte efter för ungdomliga impulser. Sök i stället rättfärdighet, tro, kärlek och frid tillsammans med dem som åkallar Herren med rent hjärta."*

Vi får jobba med avvänjningen. Lära oss säga nej till vår stolthet och till impulser, lära oss att söka rättfärdighet, tro, kärlek och frid. Problemet är att du själv inte har kraften att göra det. Du behöver Gud.

Det låter som en plattityd. Så självklart att säga i kyrkan att nästan ingen längre lyssnar: Gud älskar dig. Kristen tro handlar först och främst om att ta emot Guds kärlek. Du behöver sätta dig rakt ner i Guds stora famn och låta dig älskas.

Någon som behöver en kram?

- *Krama din dotter och ge henne mycket av fysisk tröst*, skrev rådgivaren i frågespalten.

En av de modigaste inbjudningar till förbön jag hört gavs av missionspastor Sven Öhrman, på ett påskläger i Ulricehamn. Jag hade hållit ett bibelstudium och talat om Guds fadershjärta. Så kom Guds Ande så nära. Det fanns så mycket längtan i lokalen. Men också så många sår. Så många unga människor som längtade efter en trygg fadersfamn. Så många smärtfyllda tårar. Sven var mötesledare. Istället för att inbjuda till förbön i vanlig ordning sa han ungefär: - Jag tycker jag varit så privilegierad. Jag har växt upp i ett gott, varmt kristet hem. Men jag vet att inte alla har haft det som jag, och jag tänkte att... kanske finns det någon här som skulle vilja ha en kram. Vilken inbjudan. Det fanns 500 tonåringar i lokalen. Längst fram står en farbror och erbjuder en kram. Var det pinsamt eller? Det blev tyst och stund. Men snart kom en ung grabb, och så en till. En av dem hade förlorat sin pappa. Han sa: - Jag behöver en kram. Den andre sa att han aldrig fått någon ömhet från sin pappa. Han fick en stor varm kram av Sven – och en beröring av Gud.

Det är lätt att glömma det viktigaste. Får Gud ge dig en kram? Vet du att du är älskad? Kristen tro handlar i första hand om att vara älskad och låta sig älskas. Gör det inte det är det inte kristendom. I alla fall inte den kristendom Jesus talade om. Det är i mötet med Guds kärlek, i Guds famn vi får frid.

Ge bort det

Sist av allt vänder sig David till sitt folk: **"Hoppas på HERREN, Israel, från nu och till evig tid!"**

Först måste du ta emot. Sedan kan du ge det till andra. Om du har Gud i ditt liv behövs inte många ord. Finns inte Gud där spelar det ingen roll hur många ord du har. Först måste du själv finna hoppet. Sedan kan du visa andra.

Jag kan inte tänka mig något viktigare för den här världen än det, människor som själva har funnit vilan, som vet vad det är att vara älskad av Gud och som sedan vänder sig till en trasig värld, med så mycket otrygghet och hopplöshet, och ger sitt hopp vidare.

Inbjudan

Vi slutar där vi började, vid Bäckens brygga och sjön Frykens spegelblanka yta. Kan det bli en bild för min själ – och för din. Är det möjligt att bli så stilla och så känslig för Andens beröring? Ps 131 visar vägen. En till synes oansenlig liten psalm som handlar om vägen till frid och försoning. Om avvänjning och om ömhet. Om Guds famn. Behöver du gå in i den, och ta med dig hela ditt liv, just nu? Låt oss be.